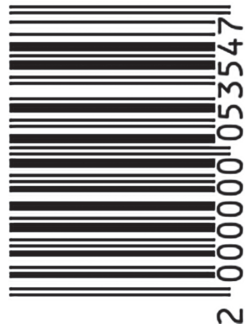

УЖГОРОД

ЦІНА 3,50 ГРН

У цей непростий час, коли війна відбирає спокій, а повітряні тривоги та атаки змушують жити в постійній напрузі, відчуття свят може здаватися далеким або навіть недосяжним. Та попри все, нехай різдвяно-новорічний час принесе у ваші домівки тепло, затишок і віру.

Особливі побажання тим, хто знайшов тимчасовий притулок у нашому місті. Нехай Ужгород стане для вас місцем, де ви відчуєте себе в безпеці та оточеними турботою.

Дякуємо нашим захисникам і захисницям за можливість чути українську коляду на рідній землі, за мир, який вони виборюють для кожного з нас.

З Різдвом Христовим та Новим роком!

Нехай 2025-ий стане роком перемоги, надії та відродження України!

*Ужгородський міський голова
Богдан Андрійів*

**ЩИРО ВІТАЮ
ІЗ ПРИЙДЕШНІМИ
СВЯТАМИ!**

**ШАНОВНІ
НАШІ
ЧИТАЧІ!**

Наступний номер газети
"Ужгород" – перший
у новому, 2025-му, році –
вийде 11 січня.

Редакція газети просить
вибачення
за незручності.

НА СЕСІЇ ПРИЙНЯЛИ БЮДЖЕТ УЖГОРОДА НА НАСТУПНИЙ РІК

та ухвалили низку Програм
підтримки військових

Програму підтримки військових частин Збройних Сил України, інших військових формувань та парамілітарних організацій на 2025 рік одностайно підтримали на сесії, що відбулася 19 грудня.

На виконання Програми з міського бюджету заплановано виділити 30 мільйонів гривень, а також 1 мільйон – із коштів інших джерел надходжень.

Програма передбачає надання посильної допомоги у матеріально-технічному забезпеченні військовим частинам Збройних Сил України, іншим військовим формуванням, парамілітарним організаціям. Зокрема, придбання

речового майна та спорядження (бронезилети, кевларові каски, тактичні рукавиці, окуляри балістичні, налокітники, спальники, каремати, військова форма, військово взуття й інше військово спорядження); генераторів, приладів нічного бачення, павербанків, тепловізорів, дронів, каліметрових прицілів; інженерного та спеціального технічного і медичного майна; засобів зв'язку й оптичних приладів; засобів захисту; електрообладнан-

ня та електроприладів; санітарно-технічного приладдя; інструментів, будівельних матеріалів; запчастин до транспортних засобів, послуг із технічного обслуговування та поточного ремонту автомобільної техніки; паливно-мастильних матеріалів, автомобілів тощо.

Депутати Ужгородської міської ради проголосували на сесії і за Програму надання шефської допомоги військовим частинам, розташова-

ним на території міста, на 2025 – 2026 роки. Ресурсне забезпечення Програми – 101 мільйон 600 тисяч грн, по 50 млн 800 тисяч грн щороку.

Відповідно до документу, міськрада продовжуватиме надавати матеріально-технічну допомогу військовим частинам А1778 та 3115 НГУ.

Військова частина А1778 потребує закупівлі повітряних засобів ведення нічного і денного спостереження, засобів РЕБ, повітряних засобів ураження, послуг із ремонту та закупівлі запасних запчастин на автомобільну техніку, портативних засобів енергоживлення, технічних засобів продовольчої служби тощо.

Щодо забезпечення військової частини 3115 Національної гвардії України матеріально-технічними засобами, то це – квадрокоптери, FPV-дрони, комплекси РЕБ, комплекси РЕБ, засоби РЕБ, портативні засоби РЕБ, малогабаритні тактичні системи радіорозвідки «ПЛАСТУН

РП-3000-М», багатофункціональні автоматизовані пости радіорозвідки «АПЕЛЛА» тощо.

Ще 4,1 мільйона гривень на підтримку військових виділять із бюджету Ужгородської міської територіальної громади відповідно до підтриманого на сесії рішення. Так, депутати на сесії проголосували за зміни до бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2024 рік, які передбачають перерозподіл бюджетних призначень.

Фінансування збільшили, зокрема, на міську цільову Програму підтримки військових частин Збройних Сил України, інших військових формувань та парамілітарних організацій на 2024 рік

Ще 2 млн 20 тисяч гривень із бюджету Ужгорода виділять рідним полеглим Захисникам України – рішення ухвалили на черговій сесії міської ради.

Закінчення на стор. 5

ВЕЛИКИМ РІЗДВЯНИМ КОНЦЕРТОМ

завершили перший семестр навчального року учні музичної школи

Позаду контрольні заходи, відкриті уроки та академконцерти. Попереду канікули та очікування найвеличнішого свята – Різдва!

Привітав вихованців Ужгородської музичної школи №1, педагогів, батьків, усіх присутніх у Хресто-воздвиженському греко-католицькому кафедральному соборі і міський голова Богдан Андрійів. Подякував педагогічному колективу за велику роботу з молоддю, за те, що розвивають у дітей почуття прекрасного, любов та повагу до традицій, побажав вихованцям та всім присутнім теплих та радісних прийдешніх свят, перемоги і миру.

Під час концерту в храмі звучали різдвяні мелодії та колядки у виконанні колективів школи: хору учнів молодших класів під керівництвом Ганни Повхан, вокального ансамблю «Перлінка» під керівництвом Марії Мудранинець, ансамблю акордеоністок під керівництвом Катерини Юрик, хору учнів старших класів під керівництвом Олени Тимчик та окремих виконавців: Руснак Софії, Анастасії Грицай та Олени Короленко, Анастасії Камінської, Богдана Бобуського та Ірини Романюк, Софії Григор'євої, Валерії Ступіщенко.

Як і більшість концертів, цей також мав благодійну мету – збір коштів для ЗСУ, зібрані 6014 гривень передали волонтерам, повідомила директорка Ужгородської музичної школи №1 Олена Охрим.

ОБРАНО 6 КАНДИДАТІВ У НЕЗАЛЕЖНІ ЧЛЕНИ НАГЛЯДОВОЇ РАДИ

Ужгородської міської багатoproфільної клінічної лікарні від громадськості

Засідання конкурсної комісії з відбору кандидатів у незалежні члени наглядової ради КНП «Ужгородська міська багатoproфільна клінічна лікарня» відбулося 23 грудня у міській раді.

Члени комісії ухвалили рішення про таємне голосування за відбір кандидатів, обрали лічильну комісію. Наступним стало проведення співбесіди із кандидатами у незалежні члени наглядової ради: нагадаємо, документи подали 11 осіб.

Після співбесід провели таємне голосування бюлетенями. Згодом члени лічильної комісії у присутності всіх членів конкурсної комісії відкрили скриньку для голосування та провели аналіз бюлетенів і підрахунок балів, які отримав кожний учасник співбесіди.

Із 11 кандидатів у незалежні члени наглядової ради внаслідок таємного рейтингового голосування відібрано 6 осіб, які набрали найбільшу кількість балів:

Гечко Михайло Михайлович, заступник декана факультету післядипломної освіти УжНУ;

Ріжнів Тарас Михайлович, координатор «Ветеранського хабу», волонтер організації «AIESEC team member»;

Штулер Ірина Юріївна, професор кафедри фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін УжНУ;

Макарович Вікторія Костянтинівна, доцент кафедри обліку та аудиту Закарпатського угорського інституту, кандидат економічних наук;

Пагулич Олег Йосипович, директор ЗДО № 8;

Піган Михайло Михайлович, приватний підприємець.

Список кандидатів у незалежні члени наглядової ради, які пройшли конкурсний відбір і набрали найбільшу кількість балів, нададуть власнику медичного закладу в особі міського голови.

Також підготують лист на ім'я міського голови про погодження кандидатів у члени наглядової ради від власника медичного закладу та уповноваженого органу управління медичним закладом з метою підготовки проєкту рішення виконкому, яким затвердять членів наглядової ради у кількості 11 осіб. Про це інформує управління охорони здоров'я та цивільного захисту населення Ужгородської міської ради.

Традиційна благодійна акція – виставка-продаж свічок та інших виробів, створених молодими людьми з інвалідністю, відбулася 24 грудня у фойє Ужгородської міськради.

Захід організували благодійний фонд «Карітас Ужгород» (Ольга Принцовська), ГО «Надія» (Олена Сліган) за підтримки Ужгородського міського центру соціальних служб Департаменту

соціальної політики Ужгородської міської ради (Іван Фленько).

Працівники та відвідувачі міської ради мали змогу придбати унікальні речі, виготовлені з великою старанністю та любов'ю – воскові свічки, вишиті бісером картини, керамічні вироби.

Ця акція є прикладом підтримки та взаємодопомоги у складні часи, а також нагадує про важливість інтеграції людей з інвалідністю у суспільство, створюючи для них можливості проявити свої таланти.

ФОТОФАКТ

В УЖГОРОДІ ЗАВЕРШУЮТЬ РОБОТИ ІЗ ПОТОЧНИХ РЕМОНТІВ,

які, попри складні умови воєнного стану, все-таки вдалося виконати цього року

Нещодавно провели поточний ремонт тротуару на прибудинковій території на вулиці Олександра Богомольця, 18. Завершальні роботи тривають на вул. Івана Панькевича, Насипній, а також у провулку Чопському та вул. Івана Ольбрахта, де роблять частковий ремонт.

Незважаючи на виклики, важливо підтримувати інфраструктуру міста у належному стані, бо це насамперед питання безпеки руху для водіїв та пішоходів.

В Ужгороді у межах ремонту вул.Максима Польового (раніше – вулиця Кошового) проведено асфальтування частини автостоянки.

Також виконані роботи на вулиці Юрія Венеліна-Гуци, 2-4 – відремонтовано заїзд у двір, наступного року тут заплановано продовження ремонтів, зокрема облаштування тротуарів.

Відремонтували й проїзд на прибудинковій території на вул.Михайла Грушевського, 39, автобусну зупинку на вул.Івана Коршинського (колишня вул.Грибоєдова).

УЖГОРОД У ЖАЛОБІ...

В Ужгороді 20 грудня попрощалися із 49-річним захисником, навідником танкового взводу Віталієм Пилипом.

Чин похорону відбувся на площі Народній. Віддати шану воїну прийшли рідні полеглого, ужгородці, міський голова Богдан Андрійів, військові.

Від головнокомандувача ЗСУ генерала Олександра Сирського зачитали пам'ятний лист на знак глибокої вдячності за жертвне служіння у лавах Збройних Сил України.

Священники відслужили заупокійну літургію, після чого жалобна хода вирушила із набережної Незалежності до Пагорба Слави, де Віталія Пилипа поховали з військовими почестями.

Вічна пам'ять і шана Герою!

Цього понеділка в Ужгороді попрощалися із 26-річним захисником – солдатом, гранатометником Василем Канашем.

Василь Іванович Канаш народився 12 лютого 1998 року в Ужгороді, був найстаршою дитиною у багатодітній родині. Навчався у місцевій школі №9, згодом – в Ужгородському центрі професійно-технічної освіти за спеціальністю «слюсар з механоскладальних робіт, слюсар з ремонту автомобілів».

У 2018 році пішов на строкову військову службу до ЗСУ, згодом, до 2021 року, був військовослужбовцем-контрактником.

25 лютого 2022 року, на наступний день після повномасштабного вторгнення росії в Україну, призваний на військову службу.

Був хорощим другом, побратимом, гідно стояв на захисті України. Загинув 15 грудня 2024 року, залишаючись до кінця вірним військовій присязі.

Чин похорону відбувся на площі Народній. Віддати шану захиснику прийшли рідні та близькі, міський голова Богдан Андрійів, військові, побратими, містяни. Від головнокомандувача ЗСУ генерала Олександра Сирського зачитали пам'ятний лист на знак глибокої вдячності за жертвне служіння в лавах Збройних Сил.

Після заупокійної літургії жалобна хода пройшла до Пагорба Слави. Там Василя Канаша поховали із військовими почестями. У полеглого залишилися батько, дружина та донечка.

Вічна пам'ять і шана Герою!

На війні проти російських окупантів загинув ужгородець Віталій Баландяк.

Попрощалися із воїном у четвер, 26 грудня, у селі Розівка у Свято-Вознесенському храмі.

Міський голова Богдан Андрійів, депутати міської ради, працівники виконавчого комітету висловлюють глибокі співчуття рідним та близьким воїна.

Вічна шана і світла пам'ять Герою!

ЗАЯВИ НА ЗАРАХУВАННЯ ДІТЕЙ НА 2025–2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК ПРИЙМАТИМУТЬ ВІД 3 БЕРЕЗНЯ

Території обслуговування в Ужгороді, закріплені за закладами загальної середньої освіти для зарахування у 1-ші класи та першочергового зарахування на вільні місця у 5-ті класи; закладами дошкільної освіти та закладами загальної середньої освіти, у складі яких є дошкільні підрозділи, визначили на черговому засіданні виконкомі.

Відповідно до рішення, заяви на зарахування дітей на 2025–2026 навчальний рік прийматимуть із 3 березня 2025 року.

Із переліком вулиць, які закріплені за кожним закладом, можна ознайомитися на офіційному сайті Ужгородської міської ради.

...

Також члени виконкому Ужгородської міської ради на засіданні внесли зміни до рішення виконкому від 25 листопада 2024 року №626 "Про погодження розміщення громадської вбиральні". Відповідно до змін, погодили встановлення громадської вбиральні на набережній Незалежності.

...

Ще 23 дітям надали статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Також розглянули та підтримали інші питання, які стосуються неповнолітніх. Зокрема, надали дозволи на вчинення правочинів від імені дітей щодо майна, право власності або право користування яким мають діти, підтримали рішення про припинення опіки та піклування.

ІЗ ОЗНАЙОМЧИМ ВІЗИТОМ МІСЬКУ РАДУ ВІДВІДАЛИ ДИПЛОМАТИ ДЕМОКРАТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ КОНГО

Міський голова Богдан Андрійів зустрівся із пані Послом Демократичної Республіки Конго у Республіці Польща Шакембо Каманга Клементіне та представниками цього дипломатичного відомства Кайумба Манде Ноласкес та Фредеріком Каманга Бантанкоула, а також Почесним консулом Демократичної Республіки Конго в Ужгороді Романом Мегелою.

Конго засуджує збройну агресію Росії проти нашої країни та підтримує її суверенітет, незалежність і територіальну цілісність – на цьому наголосили під час зустрічі гості з-за кордону. Відзначили, що раді знову бути у нашому місті – перший візит був наприкінці березня цього року, коли було офіційне відкриття Почесного консульства Демократичної Республіки Конго з консульським округом, що охоплює території Закарпатської, Львівської та Рівненської областей.

Під час зустрічі у міськраді обговорили перспективи розвитку двостороннього співробітництва у сферах, що становлять взаємний інтерес.

Ужгород продовжує розширювати міжнародну співпрацю, залишаючись відкритим до нових можливостей і партнерських ініціатив.

ДО РІЗДВЯНО-НОВОРІЧНИХ СВЯТ В УЖГОРОДІ ОРГАНІЗУВАЛИ ЗАХОДИ ДЛЯ ДІТЕЙ ЗАГИБЛИХ ГЕРОІВ,

щоб подарувати їм тепло та святковий настрій

Маленькі ужгородці переглянули фільми «Муфаса: Король Лев» та «Ніко: За північним сьнявом», після чого їх привітали зі святами й вручили новорічні подарунки.

Департамент соціальної політики Ужгородської міської ради висловлює щиру подяку адміністраціям кінотеатрів «CINEPLEX» та «MULTIPLEX», ТРЦ «ТОКУО» та БФ «Сильні та об'єднані українки», завдяки яким ці перегляди стали можливими.

Вічна шана і слава Героям, які віддали своє життя за Україну!

ФОТОФАКТ

У Центрі гуманітарної допомоги "Совине гніздо" минулого тижня внутрішньо переміщені особи, зареєстровані в Ужгороді, отримали:

– 20 пакетів із необхідними речами для дітей до 1 року;

– 110 пакетів із продуктовими наборами.

Протягом тижня волонтери видавали одяг, взуття, постільну білизну та посуд (видали 1405 одиниць).

Видачу гуманітарної допомоги здійснювали у партнерстві з PDUM Partnerschaft Deutschland-Ukraine/Moldova e. V., Luftfahrt ohne Grenzen/Wings of Help e.V., Угорською екуменічною службою допомоги та іншими благодійниками.

Нагадуємо, за відповідними реєстраціями для отримання допомоги стежте на сторінках центру «Совине гніздо» в телеграмі або фейсбуку. Додаткову інформацію можна отримати на офіційній сторінці <https://sovyne.com.ua/>

Представників спортивної спільноти міста відзначили міський голова Богдан Андрійв та начальниця Управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради Алла Чернобук, подякували за розвиток та популяризацію галузі у місті, вручили сертифікати на грошові винагороди.

Як ми інформували, протягом 2025 року 15 ужгородських спортсменів отримуватимуть щомісяця по 5000 гривень стипендії. 198 спортсменів

та 55 тренерів за підсумками року отримують одноразові грошові винагороди.

Міський голова наголосив, що підтримка спортсменів є важливою, адже вони своїми досягненнями прославляють Ужгород на всеукраїнській та міжнародній арені, а також мотивують молодь до активного та здорового способу життя.

Вітаємо всіх нагороджених та бажаємо нових спортивних звершень.

КРАЩИХ СПОРТСМЕНІВ ТА ТРЕНЕРІВ УЖГОРОДА

привітали з високими результатами та досягненнями у 2024 році

З РІЧНИЦЕЮ ВЕСІЛЛЯ!

Цими днями минає перший рік нашого спільного життя як чоловіка і дружини – Рік, який здається одночасно і швидкоплинною миттю, і цілим життям насиченим спогадів.

Швидко промайнув час відтоді, як ми стояли разом, взявшись за руки, об'єднавши серця, під небом, сповненим надій і мрій. В той день я зрозуміла, що жодна буря не здатна змінити нашу погоду у стосунках. Я пам'ятаю нашу першу зустріч за чашечкою кави до розмов до пізньої ночі. Кожен день зближував нас і кожна мить заклала фундамент нашої вічності.

Сьогодні, коли я думаю про наш шлях від перших побачень до люблячих партнерів, моє серце переповнене вдячністю і любов'ю до тебе. Кожен день, проведений з тобою, був розділом навчання, сміху, щастя та непохитної підтримки. Ти змінив мене, підбадьорював, коли я цього найбільше потребувала і я вдячна тобі за це.

Максимонько, ти є моєю силою в моменти випробувань і моїм вболівальником в моменти триумфу. Твоя велика любов і непохитна підтримка були стовпами протягом усього цього часу.

Наш союз – мій найбільший скарб, і я дуже вдячна за життя, яке ми будемо разом.

Дякую тобі за те, що ти є. З річницею, любий! За життя, сповнене ювілеїв, кожен рік з яких буде кращим за попередній.

Твоя дружина Міла

ВЕЛИКИЙ РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ УЧНІВСЬКИХ КОЛЕКТИВІВ

та виставку художніх робіт «Різдвяне диво» організували та провели в Ужгородській школі мистецтв

Завершальний у цьому році захід об'єднав близько двохсот талановитих вихованців школи мистецтв – учасників музичних, хореографічних та вокальних колективів, великих та малих форм, які подарували глядачам яскраві виступи, розповіла директорка школи Наталія Громова.

Серед учасників концерту – дитячий симфонічний оркестр, ансамблі – народного танцю «Карічка», ударних інструментів, словацької народної пісні «Звончек», гітаристів «Ме-

лодія серця», фортепіанний, а також вокальний ансамбль угорської пісні «Естерланц», гітаристів «Едельвейс», бандуристів, баяністів, ударних інструментів, естрадний, вокальний ансамбль «Чорнобривці», фольклорний ансамбль «Музики», хор учнів старших класів, дитячий духовий оркестр та інші. Глядачам представили і сучасну хореографічну композицію, театральну композицію «Вертеп».

У галереї школи вже традиційно розмістили чудові новорічні малюнки юних художників.

На заході був присутній міський голова Богдан Андрійв, який висловив подяку учням та викладачам за те, що підтримують культурне життя міста у складні часи війни.

Глядачі насолодилися виступами, які створили атмосферу святого настрою, надії та віри у майбутнє. Концерт мав і благодійну складову – зібрані кошти передадуть ГО «Волелюбні».

ЧЕРГОВИЙ ВИЌЗНИЙ ПРИЙОМ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ МОБІЛЬНОГО КЕЙСУ

здійснили адміністратори ЦНАПу м. Ужгорода

У Закарпатській обласній організації УТОГ, що на вулиці Олега Ольжича, 26, прийняли 30 заяв про надання соціальних послуг за допомогою перекладу жестовою мовою.

Як ми інформували, «Мобільний кейс» – це компактне, але повноцінне робоче місце адміністратора, завдяки якому працівники Центру надання адміністративних послуг надають послуги на виїзді, за місцем знаходження заявників.

ФОТОФАКТ

20 грудня – День вшанування пенсіонерів та ветеранів Міністерства внутрішніх справ України. Із цієї нагоди у Головному управлінні Національної поліції в Закарпатті відбулися урочисті заходи.

Заступник начальника ГУНП Іван Пеняк висловив вдячність за багаторічну службу та вручив ветеранам подяки, відзнаки і подарунки. До привітань долучився і міський голова Ужгорода Богдан Андрійв, який

вручив ветеранам грамоти міської ради та подякував за внесок у боротьбу зі злочинністю, захист громадян та вірність українському народові.

Усі присутні хвилиною мовчання вшанували пам'ять полеглих, які віддали своє життя за

незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України.

Внесок кожного правоохоронця є безцінним для збереження безпеки. Дякуємо тим, хто стояв і продовжує стояти на захисті закону та правопорядку!

Початок на стор. 1.

Одноразову матеріальну допомогу для вирішення соціально-побутових питань отримають 17 членів сімей загиблих Захисників. Також одноразову матеріальну допомогу отримає представниця сім'ї військовополоненого або безвісти відсутнього Захисника.

Прийняли на сесії міської ради і головний фінансовий документ Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік.

Як ми інформували, бюджет міста у наступному році прогнозується близько 2 мільярдів 347 мільйонів гривень (податки і збори – 2 122 млн. грн, трансферти – 225 млн грн.).

Основним джерелом надходжень залишається податок на доходи фізичних осіб – 59,5%,

на освіту – 1 мільярд 122 млн грн, або 47,8%. Крім того, із бюджету розвитку передбачено 36 млн грн на капремонт та реконструкції освітніх закладів.

На перерахування до державного бюджету реверсної дотації заплановано 196 млн грн (8,3%).

На утримання житлово-комунального господарства – близько 184 млн грн (7,8%)

На охорону здоров'я на поточні видатки – 90 млн грн (5,7%), на проведення капремонтів та реконструкцію закладів охорони здоров'я – близько 43 млн грн

На соціальний захист та соціальне забезпечення – близько 75 млн грн (3,2%).

Ще 696 тисяч гривень із бюджету громади рішенням сесії Ужгородської міської ради виділять на матеріальну допомогу ужгородцям – у зв'язку з важкими матеріальними обставинами та потребою значних коштів на лікування та реабілітацію. Допомогу отримають 128 містян.

На сесії депутати підтримали внесення змін до Програми посилення соціального захисту громадян міста «Добра справа» на 2024 – 2026 роки.

Програма передбачає надання адресної матеріальної допомоги громадянам, які потребують соціальної підтримки. А саме – громадянам, які опинилися у скрутному становищі та потребують нагальної матеріальної підтримки для вирішення потреб соціального характеру; громадянам, які мають відповідний статус; особам, яким виповнилося 100 і більше років; та особам, які здійснили поховання безробітного мешканця міста – у встановлених розмірах.

Зміни необхідно було внести у зв'язку із збільшенням кількості звернень ужгородців, які опинилися у скрутному становищі та потребують матеріальної підтримки, та відповідно потребою збільшити обсяг видатків Програми.

Згідно з новою редакцією, на виконання Програми планують витратити загалом 26 млн 535 тис. грн із бюджету Ужгородської міської територіальної громади.

Ухвалили на сесії й Програму економічного і соціального розвитку Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік.

Ця Програма розроблена з урахуванням економічних, соціальних та інфраструктурних

НА СЕСІЇ ПРИЙНЯЛИ БЮДЖЕТ УЖГОРОДА НА НАСТУПНИЙ РІК

та ухвалили низку Програм підтримки військових

викликів, які постали перед громадою в умовах воєнного стану. Базується на пропозиціях структурних підрозділів міської ради, підприємств і організацій громади, а також на аналітичних даних про соціально-економічний розвиток міста у 2023 – 2024 роках.

Основною метою Програми є підвищення добробуту населення, забезпечення стійкого розвитку економіки громади, зокрема шляхом підтримки малого і середнього бізнесу, зростання робочих місць, розвитку інфраструктури та впровадження енергозберігаючих технологій тощо.

Працівників Ужгородської міської ради на черговій сесії привітали із Днем місцевого самоврядування, який відзначався нещодавно.

Міський голова Богдан Андрійович привітав колег із професійним святом, побажав усім ефективної роботи на благо міста.

Відповідно до розпорядження міського голови кращих працівників нагородили грамотами Ужгородської міської ради.

Також перед початком сесії міський голова Богдан Андрійович вручив депутатам відзнаки, привітав колег та побажав їм подальшої плідної роботи на благо громади; високими відзнаками нагородили:

Грамотою Верховної Ради України нагороджено Віталія Смірнова;

Почесною грамотою Закарпатської обласної військової адміністрації нагороджено Віталія Глаголу;

Грамотою Закарпатської обласної ради нагороджено секретаря міської ради Ігоря Чорнія.

Перед початком сесії міський голова Ужгорода Богдан Андрійович вручив грамоту Ужгородської міської ради **Володимиру Боровському** – за активну участь та вагомий внесок у розвиток фізичної культури і спорту в місті.

Володимир Боровський здобув бронзову медаль на Кубку України з боксу серед чолові-

ків та жінок у ваговій категорії до 67 кг. Змагання відбулися у жовтні цього року в місті Колоденка на Рівненщині та зібрали найсильніших боксерів країни.

Міський голова подякував спортсмену за його досягнення, які прославляють Ужгород на всеукраїнському рівні, а також побажав нових перемог і професійного росту.

Ужгородці, вихованці Клубу спортивного танцю «Грация» **Вероніці Мишко** присвоєно почесне звання «Заслужений майстер спорту України».

Вероніка Мишка – чемпіонка світу, Європи та Східної Європи, 19-разова чемпіонка України, а також переможниця та призерка багатьох міжнародних змагань всесвітньої кваліфікації.

Міський голова Ужгорода Богдан Андрійович перед початком роботи сесії міськради урочисто вручив Вероніці посвідчення «Заслужений майстер спорту України», привітав її з високим досягненням і подякував за внесок у спортивну славу міста.

Привітав міський голова і тренерку видатної спортсменки, президентки Федерації танцювального спорту Закарпаття **Олександру Мишко**.

Допомогу нададуть відповідно до звернень громадян, які мають право на їхнє отримання згідно з міською Програмою підтримки сімей загиблих/померлих, військовополонених та безвісти відсутніх Захисників України на 2023 – 2025 роки.

плановий обсяг якого становитиме 1 млрд 225 млн грн.

На видатки бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік прогнозується спрямувати 2 мільярдів 347 млн. грн. Найбільше у частині поточних видатків запланована

Першочергово – для тих груп населення, які пропустили планові щеплення у попередні роки, та яким необхідно їх надолужити. Вакцинуватися – єдиний спосіб захистити себе від цих небезпечних інфекційних хвороб у будь-якому віці. Ефективність щеплення від дифтерії та правцю становить 95-100%.

Вакцинація проти кашлюку, дифтерії та правця є безоплатною та обов'язковою, включена до Національного календаря профілактичних щеплень України. Зробити її можна у всіх пунктах щеплень Центрів

первинної медико-санітарної допомоги, у закладах охорони здоров'я незалежно від підпорядкування та форм власності Закарпатської області, попередньо записавшись у сімейного лікаря. Наразі область забезпечена вакциною для проведення рутинних щеплень для дітей та ревакцинації дорослих.

Нагадуємо, що щеплення проти дифтерії, правця та кашлюку проводять дітям чотири рази: у 2, 4, 6 та 18 місяців. У 6 років проводиться ревакцинація проти дифтерії та правця без кашлюкового компонента. У 16 років – ревакцинація

вакциною АДП-М зі зменшеним вмістом дифтерійного та правцевого антигенів. Надалі – ревакцинація проти дифтерії та правця щодесять років. З 26 років планова ревакцинація для дорослих є обов'язковою кожні 10 років.

Звертаємо Вашу увагу на те, що наказом Міністерства охорони здоров'я України від 08 листопада 2023 року № 1925, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 листопада 2023 р. за № 2015/41071, затверджено перелік виробництв, професій, організацій, до роботи в яких не можуть бути допущені

особи, яким не зроблено щеплення проти визначених інфекційних хвороб, а саме дифтерії і правця:

викладачі, вчителі, вихователі, медичні працівники, працівники харчоблоків дитячих закладів; працівники лікувально-профілактичних закладів/установ та закладів системи соціального захисту населення; працівники закладів вищої освіти;

працівники перукарень, косметичних та масажних кабінетів; працівники з обслуговування водоочисних споруд, водопровідних мереж та каналіза-

ційних систем, каналізаційних очисних споруд; працівники установ громадського харчування та підприємств харчової промисловості; та ряд інших.

Щоб отримати щеплення або вакцинувати свою дитину, зверніться до сімейного лікаря або до найближчого закладу охорони здоров'я. Якщо не пам'ятаєте, чи отримували взагалі щеплення проти дифтерії, кашлюку, правця, сімейний лікар складе для вас індивідуальний графік вакцинації з дотриманням мінімальних інтервалів.

Дбайте про своє здоров'я і здоров'я своїх близьких!

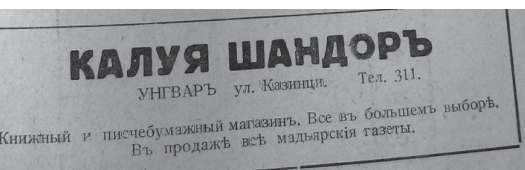
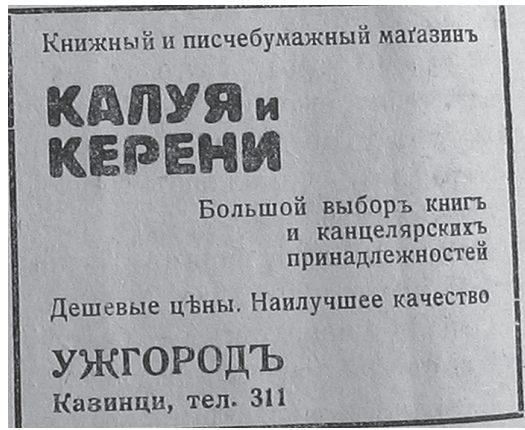
В УКРАЇНІ, ЗОКРЕМА, І В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ,

тривають додаткові заходи з імунізації проти кашлюку, дифтерії та правця

У міжвоєнні роки на центральній ужгородській вулиці Казинці (нині – Корзо) працював канцелярський магазин, яким володів Шандор Калужа. На одному й тому ж місці протягом 25-ти років він торгував папером, книжками, газетами, журналами, листівками та канцелярським приладдям. Нинішній “Втрачений Ужгород” – саме про нього, а розповіла історію життя цього торговця його донька Віра Калужа.

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: КАНЦЕЛЯРСЬКИЙ МАГАЗИН ШАНДОРА КАЛУЖА

Батьки Шандора Калужа приїхали на територію нашого краю з Трансильванії. Це була бідна молода сім'я, яка сподівалася знайти тут краще життя. Спочатку вони оселилися в селі Холмок, саме там у 1899-му році й народився Шандор Калужа. Згодом переїхали до Унгвара, де придбали невеличкий будиночок на вулиці Глибокій (нині – Кошицькій). Тут Шандор закінчив горужанську школу. Був хлопцем здібним і розумним, мріяв вивчитися і стати учителем. Його навіть прийняли до чоловічої учительської семінарії, яка тоді працювала у приміщенні нинішнього юридичного факультету УжНУ навпроти замку. Однак провчився там Шандор недовго, бо батьки не мали змоги оплачувати його подальше навчання.

У 1917-му 18-річного Шандора призвали до війська. У складі 11 гонведського піхотного полку він потрапив на передову, воював у Албанії і був неабияким шасливчиком, бо зміг вижити не лише у печі воєнних дій, а й дорогою додому. Корабель, на якому повертався Шандор, раптом загорівся й почав тонуть. Близько 300 його пасажирів трагічно загинули, а от шасливчик Шандор Калужа вижив.

ворив німецькою та не дотримувався німецьких традицій. Кеслери заробляли землеробством, мали великі городи на території нинішньої вулиці М. Грушевського, користувалися спільним “швабським” пасовиськом на місці нинішньої площі Кирила і Мефодія (тоді цю місцину називали “долина” з наголосом на першому складі).

Шимона Секея у магазині «Székely és Illés». А ще збереглося фото, на якому видно, як виглядав партнер Шандора Калужа. Це саме він стоїть поруч із Шандором на порозі магазинчика, обіймаючи за плечі гарно вбрану маленьку дівчинку, ймовірно, свою донечку.

Саме в будинку Марії Кеслер і оселилися після одруження Шандор і Вероніка. Цей будинок, до речі, добре зберігся донині, там і досі проживають нащадки великої швабської родини Кеслерів. Вузкий і довгий, він простягався далеко вглиб подвір'я. Кімнат у ньому було небагато, одну з них виділили молодому подружжю. Вже за рік після одруження, у 1925-му, у Шандора та Вероніки народився перший син Шандор. Далі у 1927-му народилася донька Шаролта, у 1930-му – син Ласло, у 1934-му – Іштван і нарешті у 1941-му – наймолодша донечка Віра. Звісно, з такою кількістю дітей сім'я не могла поміститися в одній кімнатці будинку Марії Кеслер, тому Шандор з дозволу тещі прибудував до нього ще дві кімнати.

Калужа і Керені спільно вели бізнес до політичних змін у 1938-му. Період, коли Ужгород знову став угорським, був часом розквіту магазину Шандора Калужа. Він став його повноправним власником, змінив назву на “Keresztény sajtó”, що означає “Християнська преса”, та отримав ексклюзивний дозвіл на продаж в Ужгороді всіх найбільших столичних газетних та журнальних видань. Справи у нього йшли так добре, що незабаром він зміг відкрити вже другий у місті пункт продажу преси, причому знову таки у самісінькому центрі – у будівлі, яку називали “Білий корабель” (нині на перехресті вулиць А. Волошина і Корзо). Там пресу продавала дружина Шандора Вероніка.

Пані Віра, розповідаючи нам про батька, навіть нині може легко пригадати, як виглядав зсередини магазин “Keresztény sajtó”. Через красиві дерев'яні двері клієнти заходили у просторе приміщення з такою високою стелею, що тут навіть обднали два яруси, тобто, сходами можна було піднятися на балкон, де теж розміщувалися полиці з товаром. Довгий дерев'яний прилавок, дуже красивий касовий апарат, безліч книжок, грубі зошити для бухгалтерії та ведення господарчих справ, яскраві модні журнали для жінок, листівки і навіть картини наших найвідоміших митців – все це було гарно викладене на полицях за прилавком.

Велика родина спільно вела господарство. Молодша сестра Вероніки працювала у магазині Шандора, а всі разом допомагали Марії Кеслер утримувати великі земельні наділи. При тому, що ані Кеслери, ані Калужа не могли поскаржитися на бідність, усі вони жили доволі скромно, великих статків не мали, на курорти не їздили. На початку 1930-х, можливо, через світову кризу, яка негативно вплинула і на життя в Підкарпатській Русі, справи у магазині навіть примусили Шандора Калужу шукати собі партнера. У місцевій пресі за 1930-ті роки справді можна побачити рекламу магазину “Калужа і Керені”.

За торговою залогою крамниці розміщувався невеличкий кабінет директора, тобто самого Шандора, далі був склад продукції. Елегантно вбраний Шандор часто сам зустрічав клієнтів, домовлявся про замовлення окремих видань тощо. У нього була

особлива культура спілкування з клієнтами, та, яку потім, у радянські часи, тут називали “старою школою”. До кожного відвідувача він був уважний і дуже люб'язний, пропонував, показував, якщо не мав потрібного товару, обіцяв привезти на конкретну дату, а під кінець року на свята кожному постійному клієнту надсилав у подарунок календарі. Аби бути компетентним, перечитував усі книжки, які продавалися в його магазині. Читав дуже багато, тому навіть не маючи вищої освіти, був освіченим, культурним і дуже розумним.

У сімейних справах теж усе було гаразд. Діти підростали, кожному батько намагався дати хорошу освіту, оплачував навчання у гімназії. По неділях Шандор із друзями традиційно ходив на вечерю до винарні Ланди. Там чоловіки розмовляли про життя та політику, їли смажене м'ясо та пили духмяні вина. Шандор дуже любив ці чоловічі посиденьки, часто згадував про них у старості. Старший син Калужа Шандор найбільше з усіх дітей встиг відчутти смак життя в достатку. Він був дуже життєрадісною молодою людиною, час від часу влаштовував зі своїми друзями по вулиці Минайській вечірки на подвір'ї будинку своєї бабусі Марії Кеслер. Ті хлопці називали себе золотом молоддю вулиці Минайської. Для вечірок вони збивали з дошок майданчик для танців, прикрашали подвір'я різнокольоровими стрічками, прапорцями, ліхтариками, обсилали все конфетті. На такі свята сходилася молодь з усієї Минайської (Швабської) вулиці та округи, про них знало все місто. На жаль, подальша життєва доля Шандора Калужа-молодшого не була щасливою. Закінчивши угорську гімназію, він поїхав у Дебрецен, де мріяв здобути фах лікаря. Однак у роки Другої світової війни навчання скасували, незабаром же після того Шандор ще зовсім молодим помер.

Загалом війна стала випробуванням для всієї сім'ї, але ніхто не очікував, що ще гіршими будуть її результати. Коли в Ужгород зайшли радянські війська, Шандора Калужа одразу заарештували за розповсюдження антирадянської літератури. Вся його сім'я була така налякана, що з дому викидали усе: від медалей Шандора за участь у Першій світовій війні до фотографій і книжок. Далі Шандора, як і багатьох інших угорців вкупі з німцями, повели нібито на триденні “маленькі роботи”, внаслідок чого він на 8 місяців опинився на Донбасі, де тяжко працював на шахті. Вероніка, залишившись удома сама з 5-ма дітьми, вижила лише завдяки роботі на маминій землі, яку нова влада теж шматочок за шматочком відбирала. До будинку Кеслерів на вулиці Минайській, де і так було тісно, підселили двох водіїв, військових радянської армії. Один із них, прийняв поставившись до господарів квартири, і порадив Вероніці віддати державі магазин

чоловіка, поки його у неї просто не відібрали. Вероніка, послуховавши поради, спішно перевезла з магазину усе цінне, далі ж повідомила новій владі, що віддає магазин. Ті речі, які врятувала Вероніка, ще довго допомагали їй в утриманні великої сім'ї. Коли потрібні були гроші, вона продавала книжки, друкарські машинки, столи, лампи тощо. Вже потім, як худий, зарослий, у брудній фуфайці повернувся з Донбасу Шандор, до аптеки напроти римо-католицької церкви продали найціннішу врятовану з магазину річ – старовинний касовий апарат. За гроші, виручені з продажу, Калужа організували весілля своєї доньки.

У перші повоєнні роки Шандор ще жив сподіваннями на те, що радянська влада залишить Закарпаття. Він казав дружині: “Кажуть, руські пішли з Австрії. Побачиш, скоро вони і звідси підуть”. Але сталося не так. Сподіваючись, що його досвід стане у нагоді, Шандор влаштувався на роботу у книжковий магазин, який працював у дворі колишнього угорського казино навпроти ресторану “Корона”. Шовчора він приходив додому сердитий. Діти чули, як розпачливо розповідав дружині про тих жінок, котрі працювали разом із ним у магазині. Казав, що ніяк не може їх навчити спілкуватися з покупцями люб'язно. “Клієнт заходить, а вони стоять до нього спиною і про щось собі говорять. Замість того, щоб вибачитися, кричать грубо: “Нету!”. Я вже не знаю, що з ними робити. Я так не можу працювати!”, – скаржився Шандор Вероніці.

Він пішов з книжкового магазину, працював у “восьмій” школі завгопом, потім довгий час сидів у ДЮСШ на вахті, звідти й вийшов на пенсію. Коли Віра Калужа по роботі їздила населеними пунктами області, старші вчителі завжди її питали, чи не родичка вона Шандору Калужа, у котрого до війни завжди говоривали підручники. По всій області пам'ятали Шандора Калужа, а він у той час працював звичайним вахтером.

До самої смерті у 1985 році Шандор проживав у тешиному будинку на вулиці Минайській. Був самітником, не любив ні про що розповідати. Доглядав за виноградником у дворі, знайшов розраду у тому, що робив власне вино. Він ніколи не скаржився на життя, але діти знали, що батько був дуже розчарований, що втратив справу свого життя, що став нікому не потрібним, що не зміг дати дітям належної освіти, що закритий у цій країні, яку “кетреці”. Нині його донька Віра дуже жалкує про те, що батько не дожив до наших днів. Вона каже: його би дуже розрадило, що зараз можна вільно говорити про все те, що він пережив на Донбасі, про те, що він мусив мовчати. І саме для того, аби нащадки знали про це, Віра Олександрівна і погодилася розповісти нам непросту життєву історію своєї сім'ї.

Тетяна ЛІТЕРАТІ
“Про Захід”

